

sosialurin

telf. 147 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevari: Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Kvalifikatióinir ella partikort

TAÐ TYKIST at vera beiskur biti hjá ávísu monnum, at fyrrverandi lögmaður, Atli Dam, er settur í álitistarvið sum at vera leiðari av »Realinum«. Ikki tí at menn ivast í um hann er kvalifiseraður og um hann hevur nóg gott innlit í tøy mál, sum hann har skal viðgera, men bert tí at hann er javnaðarmaður. Tað bar seinasta oddagrein Dagblaðsins sjónlig prógv um.

SJÁLVANDI vilja vit bera yvir við fólkaflaksmálgagninum, at tilfikt kennist teimum at kalla ókent og óynskt. At venja seg til tankan, at tað í dag ikki er neyðugt at velja Fólkaflakkin fyri at fáa stórkjans, fyri at nýta orð Dagblaðsins, tekur sjálvandi sína tíð.

Rúm fyri øllum meiningum

SUM VANLIGT verður mangt og hvat óviðkomandi vavt uppí tá stavnamaður Fólkaflaksins viðgerð eina sök. Kann Sosialurin, ella ongan tíð betur allar Javnaðarflokkurin, leggja undir heiðinskap, sum teir so mangan hava roynt, er ivaleyst nógv vunníð.

Í **HESI SOMU** oddagrein Dagblaðsins verður sipað til eitt brot úr grein, sum ein blaðmaður á Sosialinum við fullum navni undir, skrivaði herfyri. Hann skrivaði m. a. ...Ella, tá menn noyðdust at loypa í kárið, skuldu teir fáa ein trolaratjans.

Hetta fær Dagblaðið til, at hetta er sjónarmiðið hjá Sosialinum. Hertil er at siga, at Sosialurin als ikki tekur undir við hesum sjónarmiði sum blaðmaður okkara har bar fram. Hinvegin loyva vit øllum at hava sína hugsan og somuleiðis at seta hana á prent í Sosialinum. Í Sosialinum er rúmsátt fyri øllum meiningum, og tað meta vit er beint.

HJÁ OKKUM er ikki neyðugt, at øll fylgja einum førara í einum og øllum.

Lærarindan vorðin 75

Ein stillfer kona, ið ongum hevur gjørt ilt, men mongum gott, er vorðin 75 ár.

Konan eitur Ebba Jensen.

Hon kom sum blaðung til Froðbiar úr Havnini og bleiv trúfast verandi her. Í útvið 40 ár var hon lærarinda okkara og hevur sett djúp spor eftir seg.

Øll børn róptu hana lær-

arindan, og tað gekk ikki long tíð, fyrr enn hon einki annað navn hevði í bygdini.

Øll hesi 40 ár var hon samvitskufull, altgevand og passaði sin skúla fyrmyndarliga.

Tað var ikki litið lærarindan gav okkum afturat lærdómi. T. d. tá jólini nærkaðust keypti hon okkum jólapynt, sum vit

gjørdu vit, og tá so jólini komu, fingi vit piparnetir og annað góðgæti frá henni.

Vit børn vóru góð við lærarinduna, men hon var ikki minni góð við okkum. T. d. vóru øll skúlabørnini boðin í føðingardag hennara hvørt einasta ár. Lærarindan, eg veit, at tygum ikki leggja í hóvasták, enn minni at nakar

ger nakað burtur úr tygum.

Lat hetta tí einans vera ein stutt heilsan. Men vita skal lærarindan, at vit eru mong, ið siga tygum takk og aftur takk fyri barlast fyri lívið.

Gud løni tygum eitt blitt lívskvöld.

Skúlanæmingur, ið ikki gloymir 23. 3.

Lønin hjá landsskjalavørðinum

Kann Sosialurin upplýsa mær, hvat landsskjalavørðurin fær í løn. Grundin til at eg spyrji almennt er tann, at tað á mínum arbeiðsplassi verður sagt, at lønin er 240.000 kr. og hevur hetta eisini staðið í Dagblaðnum. Eg haldi at hetta ljóðar heldur ótrúligt, hóast eg veit at fleiri almennir stjórar fáa eina slíka løn.

Arbeidsmaður

Svar:

Socialurin hevur vent sær til núverandi landsskjalavørðin, Jóannes Dalsgaard, sum upplýsir, at lønin er samsvarandi 34. lønarflokki hjá tænastumönnum. Hetta gevur pr. 1. januar í ár eina brutto-løn uppá 181.000 kr. alt íroknað.

Socialurin hevur fingið váttað hesa upphædd á landsskrivstovuni, og merkir hetta, at Dagblaðið

hevur sagt ósatt sum ikki einaferð.

Vit hava eisini kannað, hvat ein danskur landsskjalavørður fær í løn. Í Danmark eru 4 landsarkivarar — ein fyri hvønn landspartin. Teir eru í 36. lønarflokki eftir donsku tænastumannskipanini og gevur hetta eina løn uppá 230—250.000 kr. brutto. Tað er sostatt heldur ikki beint, tá Dagblaðið hevur sagt, at

Jóannes fær danska løn.

At enda hava vit kannað, hvussu føroyski landsskjalavørðurin liggur í løn í mun til aðrar stovnsleiðarar í Føroyum og úrslitið er, at hann saman við landsbókavørðinum liggur í lægra endanum. Teir flestu stjórar og stovnsleiðarar fáa væl meira, sum tað framgongur av fylgiskjølum til figgarlógina.

Blaðstj.

Javnaðarpolitikkur og Reagan-politikkur

Hóast Føroya Javnaðarflokkur í løtuni stendur í andgletti og er ein av skansunum til verndar fyri tí veti at vælferð, fólk flest hava upplivað seinastu árin, og sum borgaraliga harkaliðið vil taka frá fólki og metta lummaullina hjá teim Schweitz-banka-gøddu við, so haldi eg at tað er tíð komin til at spyrja javnaðarfólk um nýkur grundleggjandi mál.

Eitt er: tekur Føroya Javnaðarflokkur undir við teim avgerðum sum brøðraflokkur hans taka? Eg veit, at neyvt samstarv er millum danska og føroyska javnaðarflokkin t. d. Men nú hevur Sosialurin júkað leingi um fólkaflaksmannin Ronald Reagan í USA, Dagblaðið hevur tikið henda atom-cowboy til sín, osfr. Men veit Føroya Javnaðarflokkur, hvat brøðraflokkur hans í Danmark, sum situr við stjórnarvaldi, ger?

Jú, eitt er at teir hava selt møguleikan til samfelagsligari nýtslu av norðursjóaroljuni til monopol-kapitalistarnar A.P. Møller. Teir borgaraliga klappa. Men annað er, at boðini frá Reagan eru farin so djúpt í mergin á donskum javnaðarmonnum, at reseptin er skrivað og fullførd. Javnaðarmenn og stjórnin ganga á odda eftir resept-

ini: meir til militarið, minni til menniskjuni (MMMM-reglan). Samstundis sum sosialministerin Ritt Bjerregård sker niður, og polititið verður sett til at bróta barnagarðar, reka børnini hjá arbeiðaraklassanum í býnum út á gøtuna millum bilarnar, meðan foreldrinu slavast og slitast á onkrari fabrikk fyri dagliga breyðið — ja, so siga teir **egiliga sosialistisku** javnaðarmennir á Christiansborg við 170.000 í løn árliga, og við krigsministara teirra á odda — við boðum frá Reagan í mappuni — at Danmark sgu hevur ráð at seta deyðaframleiðsluna (militarið) hægri í met, og her skal sgu ikki sparast, nei, her vilja javnaðarmennir enn tá hægri hernaðarútreiðslur.

Atomgoymslur skulu byggjast og gravast í Jyllandi. Fólkid verður ikki spurt um hvat, hvi ella hvat. Javnaðarmennir og Reagan avgera. Planir um goymslur, sum amerikumen skulu yvirtaka, um teir tolka støðuna sum eina «krisisituatión», ókt agressión móti «figgindanum» eystaffrá, alt hetta og aðrar uppskriftir Reagans hava danskir javnaðarbassar slúkað, og tað rátt.

Samstundis hava bláoygdgir umgar javnaðarmenn í S. U.-heima viðtikið, at NATO er óynskt.

Go'-morin. «Øksaskaft» er svarið. Fyri tað fyrsta:

1. var tað ikki javnaðarbassar P. M. Dam, sum glaðbeintur tók móti NATO, og sum sostatt kann metast sum landsvikiari?

2. Hvat hevur Føroya Javnaðarflokkur, gubba-flokkurin hjá S. U. gjørt fyri at fáa lögtingssamtýktina um eitt hernaðar-leyst Føroyar, gjøgnumfærda? Hesin flokkur hevur sitið við valdið í parlamenti og stjórn alla tíðina síðani NATO koma og hertók Føroyar. Og uttan at spyrja okkum eftir — gjørði Føroyar til basa og bumbumál. Hann hevur gjørt NULL. Onki. Allarhelst eftir orðrum frá hansara brøðraflokki »Det danske socialdemokrati« sum nú er ein Reagan-flokkur.

3. Eiga vit ungu at trúgva á at lögtingið hevur nakað sum helst vald, tá tað, eftir at hava tikið eina sameinda samtykt um at NATO eigur ikki at vera í Føroyum, alikavæl grínur bytt (jav-

aðarflokkurin incl.) og ikki tekur sínar avgerðir fyri fult? Skulu vit ungu tá taka lögting og javnaðarflokk fyri fult?

Vónandi taka tit ungu SU-arar avleiðingarnar av støðu tykkara: tað merkir einans eitt kubb av sambandinum millum tykkum og teir javnaðarflokkar í vesturheiminum, sum einsans eru eitt skálkaskjót fyri borgaraligum politikki, hernaðargreði, Reagan-logikki og Dagblaðsfasismu. Fyri mær er litil munur millum fólkaflakkin og so hernaðarpolitikkinn hjá danska javnaðarflokkinum. Og ikki at forgloyma frú Bjerregård, sum helt at samfelagið hevði ikki ráð til at lata fólk liva ov leingi. Das Reich? Nei, danski javnaðarflokkurin. »Den nødvendige politik«.

»Den oh, så, menneskelige socialdemokratiske social-politik«.

Góðan morgun øksaskaft.

Krippi

heldur tú ikki

sosialin